

Halakhah and Homiletics

Rabbi Avraham Aharon Price zt"l Memorial Lecture 5778

Rabbi Jonathan Ziring: jziring@torontotorah.com

1. The “Noda B’Yehuda, Pnei Yehoshua Model” vs. the “Kovetz Shiurim Model”. The R. Yerucham Fischel Perlow and R. Pinchas Kehati exceptions.
2. Hakdama to Imrei Avraham Volume 2.

האיחור של עשרים ושמונה שנה שבין הדפסת החלק ב' והחלק א' מספרי זה, הוא תוצאה מטרודותי, שהייתי מרוד ועסוק בסדור ספרי הלכה שלי, שמהם ת"ל הוצאתי לאור: ספר משנת אברהם ח"ב, ספר חסידים ג' חלקים, סמ"ג ח"א, עם פירושי ביאורי „משנת אברהם” „זוכתי בעזרת ההגון דעה להדפיס אחר הדפסתו של חלק א' „אמרי אברהם” — מספרי הנוכחי.

הטעם שבכרתי את ספרי ההלכה הנ"ל על פני ספר הדרשות הוא, מלבד שההלכה הכיבה עלי ביותר ולכן הקדמתי, כמאמר איידי דהכיבא לי" אקדמה ברישא (ראש השנה י"ב), נוסף על זה, לא אכחד שיותר קל ונוח לי לכתוב דברי הלכה מאשר להכין לדפוס דברי דרוש. כי אינו דומה כו. ה. ספר וזכותי וזכרתי לכתוב ספר דרוש. כספר של הלכה אפשר לו להסחכר לכאר בכתב ולהסכיר כל מה שרוצה להכניס כלב הקורא סכלי להיות דייקן בסגנון הלשון, כי ההלכה והפסול מתבררים להלומדים כהספר מתוך התוכן של הענין בכל סגנון שהם כתובים, מה שאין כן בכתוב דברי דרוש יש נחיצות גדולה להקפיד על סגנון הלשון הקפדה מרובה, כדי שהקורא יבין מה שהדורש חפץ להדגיש בדבריו. ולא הרי המטה כהרי כתיבה. בהמטה שהיא בדבור, המטיף יש לו האפשרות להדגיש מה שרוצה בהרמת קולו או ידו וכדומה, דבר שאי אפשר לעשותו בכתב.

ספר של דרוש שיסודו הוא הרעיון העיקרי המשתרע על פני כל דרוש ודרוש אי אפשר לכותבו כשהירות אלא סלאכה אימית היא שהרי לא כרוכ מלים תלויה הסכרת הרעיון, אלא כמעט מלים, וכלכד שהכותב יכתוב את הניבים הראויים והנכונים המכניסים את הרעיון העיקרי ללב הקורא.

The twenty-eight year delay between the printing of the second volume of this work [of *Dershot – Homiletics*] and the first is the result of having been occupied, for I was occupied and involved in producing my halakhic work, of which, thank G-d, I have published *Mishnat Avraham* (v. 2), *Sefer Chasidim* (3 volumes), *Smag* (v. 1), and my commentaries of *Mishnat Avraham* that I had the privilege, with the help of He who gives knowledge, to publish after volume 1 of *Imrei Avraham*.

The reason that I gave precedence to my halakhic works over my homiletic ones, besides for the fact that halakhah is especially beloved to me so I put it first, as Chazal say (Rosh HaShana 12) “because it was beloved to me, I put it first”, is because, in addition, I will not deny that it is easier and more pleasant for me to write halakhic works than to prepare homiletics for publication. For the writing of halakhic or *pilpulic* works is not comparable to the writing of homiletics. In a halakhic work, the author can explain in writing and explicate all that he wants so that it will enter the heart of the reader, and all this without being careful about the style of the writing. The halakhah and the *pilpul* became clear to those who learn a book based on the content of the topic, no matter what style it is written in. This is not the case with the writing of homiletics, where there is a great necessity to be especially careful regarding the style of the language, so that the reader will understand what the writer wants to emphasize in his words. And preaching is not like writing. When one preaches through oration, the orator has the ability to emphasize what he wants by raising his voice, hand, and the like, something which cannot be done in writing...

A work of homiletics, where the essence is idea that is encased in each piece, cannot be written quickly. Rather, it is a slow work, for the essential idea is not tied up in many words, rather in the few words, as long as the writer can write the proper locutions to ensure the idea enters the heart of the reader.

3. Hakdama to Mishnat Avraham

יש כאן שיחה ארוכה אחת של תלמיד השונה משנתו ומפילסל מתוך כך מענין לענין המסתעף ממנו, אלא שלפעמים הוא בא בקצרה, כלומר, מאותו ענין עצמו והקרוב אליו, ופעמים בארוכה, מסרהק, מרמח סילתא לסילתא, הגם שהם מסוגים שונים. וכך היא דרכה של תורה: „כל התורה כולה דמויי מדמינן לה”

There is a long conversation between a student engrossed in his studies, analyzing one thing and whatever it leads to. Sometimes it will be short, from that issue to a closely related one, and sometimes from far, from one thing to another, though they are different. That is the way of Torah. “All of Torah is comparing different things.”

4. **Mishnat Avraham Volume 2** – He writes Gedolim always wrote new sefarim to add to the Torah bookshelf, but the average Jew does not appreciate chiddushim, and therefore he does not support these causes.

5. Introduction to Sefer Chasidim Volume 1

סבת העדרם של פירושים ובאורים לספר חסידים

סבת העדרם של פירושים ובאורים לספר חסידים היא לדעתי כדלהלן:

הגם ישנן הדורות לא נמנעו חכמי ישראל להשתמש בו וכל דיבור ורעיון שנספד עצמו וכצואת המחבר נתקבלו ונתקדשו בין כל שררות העם, עד כי איש לא ההין לשנות ולהתנגד לכל האסור בספר ובהצוואה, אפילו בענינים הרחוקים מן השכל ובדברים הסתננים להשקפת תורנית; בכל זאת לא ראו בו אלא ספר מוסר, מדות והנהגות טובות, ספורי מעשיות המועילים לפרב את לב האדם לאביו שנשמים. רק זעיר שם וזעיר שם הוציאו ממנו דינים, הלכות ומנהגים, שנבעו לחוס ומשפט בין הדינים האחרים כשולחן ערוך.

ברם, לאמיתו של דבר, הספר הזה הוא מלא ונדרש בהלכות, דינים, שיטות וסברות; גם פירושי על פסוקי תנ"ך הם יקרים ומקוריים, ואין כל ספק, שמדרשים רבים היו לפני המחבר, שמהם הוציא הרבה מפירושי; סדרשים, שבמשך הזמן נאבדו ואינם ידועים לנו, אלא משום שהספר הזה כתוב בסגנון מיוחד, שאין לנו ברומה לו, המחבר כותב את כל ספרו בשפה עממית ובה הוא מעטיף את ההלכה, את הפירוש ואת ההסבר בצעיף של ספור או שיחה מוסרית, והספור נראה פשוט כל כך עד שקשה להכיר בו את הנרעין היסוד של ההלכה או הפירוש הטמון בו בעומק רב; וזו היא, לדעתי, הסבה העפרית, שבמשך כל הדורות לא היו לו, להספר הקדוש והיקר הזה, נואלים, אשר יבארו ויבררו כל דבר ודבר השיטתו של המחבר בענינים הלכותיים, דעותיו במוסר ומסחר, דרכו ברוש, שהמחבר דורש כמין חומר את מקראי התנ"ך הפוריים על פני הספר,

השקפת התולדאים על הספר חסידים

ההנחה הזו, שהספר חסידים אינו אלא ספר מדות ומוסר, נתקבלה כל כך בין אלו העוסקים בחולרות נרולי ישראל, עד שלא התכישו להחלים ולהורות הלכה שאין משיבים עליה, שבעל ספר חסידים ננע רק בקצה מסהו בהלכה, (ג) ולו היו מתעסקים בהספר בשקידה, כיניעה ובהערצה כראוי לספר של אחד הנאונים הקדמונים, חיו מוצאים, שיש במעט בכל דבריו דברי הלכה ותורת אמת מקורית.

The reason for the lack of commentaries and explanation on Sefer Chasidim are, in my opinions the following:

In all generations, Jewish scholars have not held back from using it, and every statement and idea in his book and ethical will, were accepted and sanctified among all strains of the nation... Nevertheless, they did saw it only as a book of *mussar*, good character traits and practices, stories that help bring a person's heart close to his father in heaven. Only here and there did they derive laws from it... However, in truth this book is full of halakhot... However, because this book is written in a unique style, with no other like it, as the author writes in popular parlance and envelops halakhah in it...

- Met Mitzvah of the Sefer Chasidim?

6. Introduction to Imrei Avraham Volume 1

Homiletics have always been an important part of the Torah literature and took an important place in the Jewish study hall for the homiletics establishes the ethical storage house for the Torah. Halakhot and the study of them focus on the commandments in the Torah, for their essence is only to instill morality in people, to improve make their beliefs and actions better, as [Chazal] say "What does G-d care if one slaughters an animal and eats it or stabs it and eats it? Does it help Him or hurt Him? Does he care if he eats kosher or non-kosher? If you are wise it is for you! The commandments were given to purify people, as it says, 'the sayings of G-d are pure,' 'all G-d's sayings are pure' – for what it is, it protects you." The Aggadah is ethics itself. It is logical that it should have much space dedicated to it in our books and that all Jewish scholars should be interested in it to make it fruitful make it flourish, and improve...

הדרשנות היתה מעולם חלק חשוב מאד בספרות של תורתנו, והיא תפשה מקום נכבד בבית מדרשו של ישראל, מפני שבהדרש קבוע אוצר המוסרי של תורת ישראל, הלא ההלכות ולימודיהן מוסבות על המצות שבתורה שכל עיקרן אינן אלא לשם השקעת מוסריות בבני אדם, ולהיטב ולשפר את דעותיהם ומעשיהם, כמאמרם: "וכי מה איכפת לו להקב"ה בין שוחט בהמה ואוכל אר נחמד ואוכל, כלום אתה מועילו או כלום אתה מוזיק, או מה איכפת לו בין אוכל סתרות או אוכל סמאות, אם חכמת חכמת לך, תא לא נתנו המצות אלא לצרף את הבריות שנאמר: אמרת ח' אמרות מתורות, ונאמר: כל-אמרת ה' צדושה, למה-שיהיה מגין עליך" (א). ותגובה שהיא המסרית עצמה, בדיון שהיה קובעת ברכה מרובה בספרתנו ושיחיו חכמי ישראל מעונינים בה להפירותה, לשגשגה, ולשפורה.

7. Ibid – After tracing the history of Aggadah

And since then, many generations have passed in the Jewish people, and Aggadah and homiletics have not increased to the extent that writing had increased in other disciplines. Many great ones, whose work in our books brought honor and glory, and enlightened the world with halakahah, did not pay attention to Aggadah and homiletics at all. Just as knowledge of song/poetry and Hebrew grammar was not obligatory among the great ones, so too they did not take as obligatory to be good at homiletics. A great one who knew how to orate and excite the hearts with the magic of his lips was praised, but if he did not know how to preach and orate publicly, it was not considered a lack. [All that mattered] was his knowledge and abilities in learned and created good halakahah.

ומני אז תלמו ועברו דורות בישראל האגדה והדרשנות לא נתרבו באותה מדה שנתרבה הספרות של שאר המקצועות. רבים מגדולי ישראל שעבודתם בספרותנו היתה לכבוד ולהוד תאירז את העולם בהלכה לא שמו לב אל תאגדה והדרש כלל, ומקצוע הדרש והפרש מאת הידענות בישראל, וכשם שלא היתה ידיעת השירה או דקדוק הלשון העברי לדבר שבחובה בעד גדולי ישראל, כך לא תלה עליהם התוכן להיות ממטיבי הדרש, וגדול בישראל שידע לדרש להלחיב לבבות בקסם שפתותיו היה משובח, אבל זה שלא ידע לדרש ולהטיף בפומבי לא נחשבה לו זאת להסרוך בלבד שידיעותיו וכשרונותיו ללימוד וליצירת הלכה היו טובים ויפים.

8. Ibid – Why Homiletics have become more important

Since the later generations began to diminish in Torah and fear, preaching began to take an important place among Jews. We find that many of the homiletical works of different sorts were authored in lands of Exile, and only a few in Israel. Some are full of the ethical spirit, some devoted to analysis than homiletics. Some are a mix of analysis and Aggadah. In the last century, the Chasidic works have emerged, of which a large part are worthy of blessing for the Torah statements said amazingly pithily, which penetrate the depths of Torah and ethics. However, there is some homiletics whose essence is just parables and stories, and they are the least of all the homiletical works.

ומכיון שהדורות המאחרים התחילו להיות הולכים ומתמעטים בתורה וביראה, שוב התחילה הדרשנות לתפוש מקום חשוב בישראל, ואנו מוצאים הרבה ספרי דרוש מסוגים שונים שנתתברו רובם בארצות תגולה ומיעוטם בארץ ישראל. יש שתוכנם מלא רוח מוסר, ויש מהם המוקדשים ביותר לחקירת מאשר לדרוש. ויש מהם שלובי פלפול ואגדה, ובמסך המאה האחרונה תפיצה ספרות תחסידיה שחלק תגדול ממנה ראוי לברכה על התגמים התורניים שנאמרו בצמצום נפלא וחדודים לעמקי תתוך של המוסר תמצות. אבל יש ודרשנות שכל ציקה אינם אלא משלים וספורי מעשיות תמם תפחותים שבכל הספרות והדרש.

- He issues a biting critique of current homiletics.
9. **The impact on Halakhah**

And it is important to emphasize the Aggadah, the ideas and ethics hidden and embedded in halakhah. For just as our teachers made their ethics heard in their Aggadic statements and critiques that are not seen at first glance, so too did they do this with halakhah. For when they heard made the halakhah heard, they stamped into it the Aggadah, ethics, and common decency. They are some laws that are entirely ethics and common decency.

ומדה גדולה תשובה היא להבליט את תאגדה ויונות המוסריותים הצפונים וצרוזים בהלכה, כי שהשמיעו רבותינו במאמריהם של תאגדה דברי י דברי בקרת שאינם נראים בהשקפה ראשונה, ם עשו כדבריהם תהלכותים. שבשעה שהשמיעו תהלכה תטביעו בה גם דברי תגדה מוסר ודרך , וישנן תלכות שכל יסודן אינן אלא משום מוסר ארץ.

Example: One who entrusts money with his friend - if he wraps them up and throws them behind him, or gives them to his young son or daughter, and locks the door improperly – he is liable. The Talmudic scholars explain this law – “it makes sense for all of them, as they did not guard it as a guard should do, but if he wrapped it up and threw it behind him, what should he have done? Rava says in the name of R. Yitzchak, The Torah says “the money wrapped in your hand” – even though the money is wrapped, it should be in your hands. R. Yitzchak says a person should always have his money in his hand, as it says, “the money wrapped in your hand.” The basis of this law of guardians in only Aggadah and general decency. The Talmudic scholars explain that when the Tanna of the Mishna said the law of a guardian who throws the pack of money entrusted behind him, he meant Aggadah, to teach people ethics and general decency.

וגוטה: תמפקיד מעות אצל תחברו צרון תמשיילן לאחוריו או שמסרם לבנו ולבתו תקטנים ונעל בפניהם שלא כראוי תייב, תחכמי תתלמוד תולכים ומסבירים נת תלכה זו: בשלמא כולו שלא שמר כדרך השומרים אלא צרון תמשיילן לאחוריו מאי הויל למיעבד, אמר יבא אמר רי יצחק אמר קרא וצרת תכסף בידך, אע"פ שצרוזין יהיו בידך, וא"ר יצחק לעולם יתיה כספו של עדם מצוי בידו שנאמר וצרת תכסף בידך וכו'. (טו)

תרי שכל יסוד תלכה זו של שומרים אינה אלא יברי תגדה ודרך ארץ, תחכמי תתלמוד תסבירו שבשעה זתשמיע תתנא במשנתינו את דין השומר תמפסיל נת צלוד תפקודן לאחוריו, תיה מתכוון לדברי תגדה לתמר את בני אדם מוסריות ודרך ארץ.

- His next example is the exemption of Torah scholars from taxes. A law based on Aggadah.
- In the introduction to Volume 2 – he expounds a halachic in Aggadic terms.